

Schovelin: Den højtærede Finansminister angav ikke nogen Grund, hvorfor han havde undladt at følge den naturlige, rette Vej, nemlig den at skride til en Forhøjelse af Raatobakstoden med tilsvarende Prisforhøjelse af Tobaksfabrikata, og saaledes paa en nem Maade skaffe sig Penge uden at genere en Mængde Medborgere i Stedet for at vælge den Vej, hvorved han ubestrideligt — og det formaar han selv ikke med nogen Virkning at benægte — tilføjer en Mængde Mennesker Ulemper eller dog i hvert Fald store Vanskeligheder. Saa længe en saadan Grund ikke er angiven, kan man vanskeligt vægre sig ved den Forestilling, at den egentlige Grund er en Slags preussisk Forkærlighed for slige bureaukratiske Foranstaltninger og en vis Lyst, der synes at gribe Finansministeren til overfor denne Slags erhvervsdrivende — nu Bryggere, nu handlende — at vise, at han nok skal faa ordnet den Sag saadan, at de faa at finde sig i, hvad han ønsker at gennemføre af Kontrolbestemmelser. Naturligvis, den Befolkningsklasse, det her drejer sig om, er ikke Landbrugere, i saa Fald vilde Fløjten selvfølgelig have faaet en anden Lyd fra den højtærede Finansministers Side. Det er kun smaaahandlende, her er Tale om, saa jeg kan forstaa, at han overfor dem mener at kunne anlægge denne overordentlig overlegne Tone, som om deres Klager vare fuldstændig ligegyldige; det ordner sig nok! Men uheldigt var det unægteligt, naar han i saa Henseende henviste til Margarinekontrollen og den dermed i Sammenhæng staaende Smørkontrol; thi jeg kan forsikre ham om, at der blandt de vedkommende handlende ingenlunde er Tilfredshed, at man ingenlunde er falden til Rø, men at man tværtimod føler sig højest ubehagelig til Mode baade overfor den Kontrol, der udøves, og den Maade, hvorpaa den udøves. Det er ikke længere end nogle ganske faa Dage siden, at en Smørhandler fortalte mig et Eksempel paa, hvorledes en af disse kontrollerende Herrer tilfældigvis fandt en eller anden ligegyldig Ting, som stred imod Loven, og, som min Hjemmelsmand ganske pudsigt udtrykte det: Selvfølgelig skinnede denne Mands Øjne øjeblikkelig af Glæde over endelig at have fundet en Uregelmæssighed. Og det er psykologisk set ganske naturligt; naar man udstyrer en Masse Mennesker med det for Øje, at nu skulle de bare passe paa og gaa ud fra, at de handlende alle ere Kæltringer, og bare passe paa at gribe dem i deres Kæltringestreger og gaa

ud fra, at de have de værste Hensigter, saa kommer man til en Række ubehagelige Kontrolbestemmelser. Jeg synes, at naar man kan skaane en stor Del af Befolkningen for noget lignende og dog kan opnaa paa en overkommelig og nem Maade at faa Pengene ind, skulde man gøre det; og det er mig fuldkommen ubegribeligt, hvorfor man ikke vil vandre de nemme Veje.

Den højtærede Finansminister vedbliver at hævde, at der er stor Fare for, hvis man vil gaa ad den Vej, som er antydnet af det ærede Medlem fra Kalundborg (Rode) og fra min Side, at der vilde fremkomme en stor Smugproduktion. For det første maa jeg hævde, at ogsaa i Udlandet gaar Tendensen ubetinget i Retning af Stordrift. Ved det Besøg, som Borgerrepræsentationen nylig gjorde nede i Dresden, blev der netop vist os umaadelig store, nye Fabrikker, som vare indrettede paa den mest rationelle Maade. Det er klart, at i Konkurrencen vil Stordriften efterhaanden ganske naturligt udrydde de andre Bedrifter; de ville ganske simpelt ikke kunne konkurrere. Men ganske specielt — dette beder jeg, at man vil lægge Mærke til — gælder dette for det danske Marked. Her er man ikke saa særdeles cigaretkyndig, ikke som i Lande, hvor man i mange, mange Aar har røget Cigaretter, hvor man lægger Vægt paa en godt smagende Cigaret og ruller sine Cigaretter selv o. s. v. Her synes det at være en Slags Sport for unge Mennesker at gaa med en Cigaret i Munden. Cigaretterne skulle i de allerfleste Tilfælde se fikse ud, de skulle være ordentlig rullede med en stor smuk Krone paa og andre mærkelige Kruseduller. De skulle være guldtippede eller korktippede og ligge i overordentlig fine Æsker, alt sammen noget, som Smugproduktionen ingenlunde kan overkomme. Man er nødsaget til at se konkret paa disse Forhold, saaledes som de have udviklet sig her i Landet, og saa er der faktisk ikke stor Fare for en saadan Smugproduktion. Og skulde saa endelig en stakkels Djævel slippe for at betale det Par Øre, det vilde dreje sig om, vilde der ikke ske stor Ulykke derved.

Det er nu den tekniske Side af Sagen. Men dertil kommer saa den psykologiske Side af Sagen, som ikke er mindre interessant, og det er den, at man ikke harsærlig ubehagelige Erfaringer her i Landet i Retning af, at de næringsdrivende ere tilbøjelige til at ville snyde Statskassen; tværtimod maa det til den danske